

Шангајски комунике дипломатски је документ договорен и потписан између представника САД и Народне Републике Кине фебруара 1972. године. То је била, рекао бих, претеча успостављања пуних дипломатских односа између Кине и САД 1979. под новим кинеским руководством предвођеним Денг Сјаопингом.

Џоу Енлај био је први председник владе Народне Републике Кине. Врсни дипломата умео је да опстане у врху власти и у најтурбулентнијим временима. Хенри Кисинџер и он били су окосница поменутог комуникаеа који је утро пут бољој сарадњи две велике земље. На питање француског политичара Алена Перфита шта мисли о француској револуцији, одговорио је да је од ње прошло тек две стотине година и да је прерано да се дају оцене. Мудрост овог политичара требало би следити и када су у питању размишљања о непосредној постреволуционарној прошлости Кине, почетку отварања и реформи, па и о актуелном тренутку када се Кина суочава са великим изазовима. Очито је да *Дуги марш* древне цивилизације у савремени свет још увек није завршен.

Кина се, у настојању да постане велика сила, није определила за војни авантуризам. Напротив. Она се определила за привредну експанзију кроз светске институције. То је донело велике користи свим странама.

Од 1978. када су економске реформе започете до 2017. кинески БДП повећао се 82 пута, што је економију земље учинило другом по снази у свету. За разлику од 1981, када је по дефиницији Светске банке (1,4 долара дневно на рапслагању) 90 одсто популације живело у условима екстремног сиромаштва, данас је екстремно сиромаштво скоро сасвим искорењено [1]. Па ипак, пре четири године, тадашњи кинески премијер Ли Кећенг, на конференцији за новинаре, рекао је да 600 милиона људи у Кини живи са просечним месечним дохотком од око 1000 јуана, што је 140 америчких долара [2].

Расту кинеске економије, у периоду до пандемије, није било равног и са правом се тај раст означавао „чудесним“. На рушевинама Трећег Рајха, Немачка је започела опсежни економски опоравак, који је трајао током педесетих, са растом од око 8 одсто у просеку и мање од пет одсто током шездесетих. Ближе Кини, Јапан је растао око 10 одсто годишње између 1950. и 1973, поравнавајући се са Кином по брзини раста, али не по трајању. Сингапур, Јужна Кореја и Тајван су такође бележили високе проценте раста од око осам одсто до почетка осамдесетих.

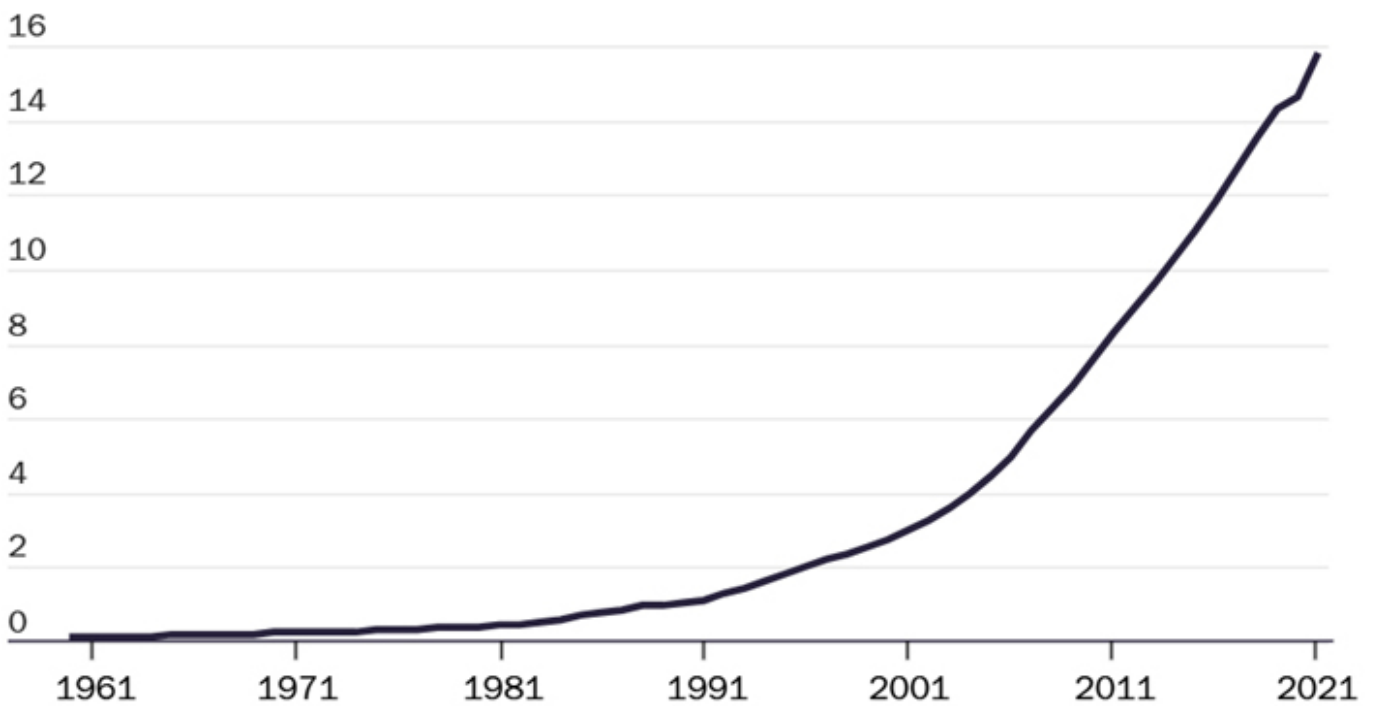
Од историјске реченице Денг Сјаопинга да је бити богат славно, слој богатих људи, који су до тада били посматрани као они који су се обогатили на леђима радничке класе, добио је нову улогу у друштву. Улогу да буде тај који ће радити на томе да своје богатство и привилегије искористи за општедруштвено добро, за разлику од Русије под Јељцином где су се олигарси обогатили и брзо постали власници некадашњих државних предузећа, али који су потом изнели капитал ван земље. То је разлог што је руска привреда деведесетих била у стању постсоцијалистичке блокиране трансформације.

Пола века кинеског отварања - биланси и перспективе

Пише: Бранислав Оморац
недеља, 10 новембар 2024 20:20

GDP, trillions of constant 2015 US dollars

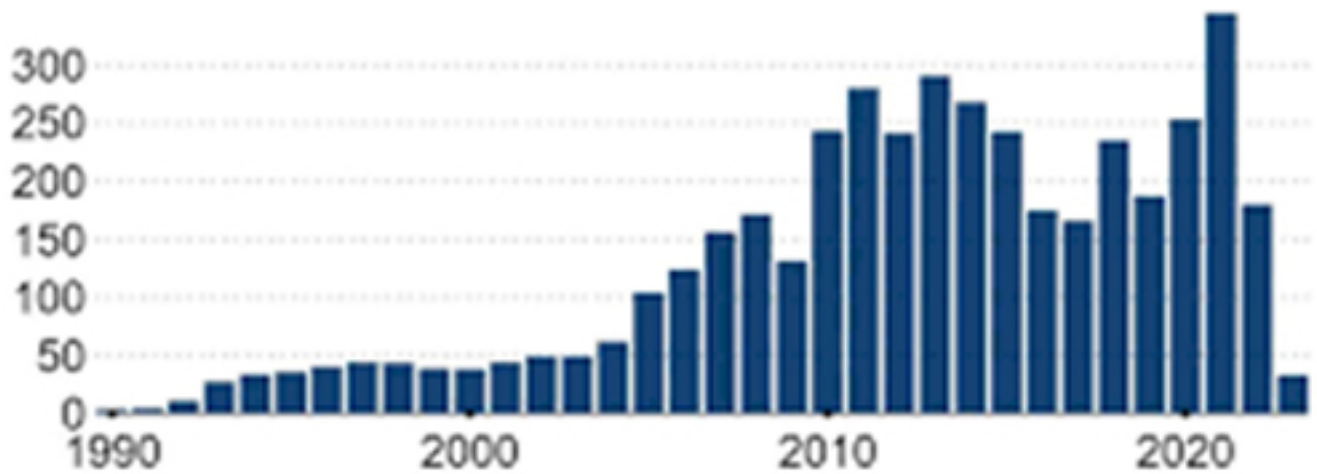

Source: "GDP (Constant 2015 US\$)," World Bank, updated May 10, 2023.
Note: GDP = gross domestic product.

1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021

Foreign direct investment in China

(net basis, in billions of dollars)

Note: FDI figures are investments minus outflows.

Source: China's State Administration of Foreign Exchange

[\[Link to the source of the data\]](#)